

NOTITIE ADVIES AANVULLING OP REGIONAAL ARRANGEMENT ZUID-WEST-UTRECHT (Houten, Nieuwegein, IJsselstein en Vianen)

Samenvatting

In januari 2006 is door de besturen van scholen in de regio Zuidwest-Utrecht een Regionaal Arrangement afgesloten. Op dat moment was het alleen mogelijk goedkeuring te krijgen voor een afdeling VMBO-Groen. In 2006 en 2007 is verder gezocht naar mogelijkheden om het VMBO-beroepsgericht te kunnen verbreden.

Uit nader onderzoek kwam naar voren dat verplaatsing van de afdeling administratie en de ICT-route van het Anna van Rijn College (Nieuwegein) naar Houten aangevuld met de theoretische leerweg van De Heemlanden (Houten) de meest haalbare en wenselijke oplossingsrichting was.

De minister van OCW wordt gevraagd akkoord te gaan met de voorgestelde constructie.

De provincie wordt gevraagd advies uit te brengen. Daartoe is de aanvraag getoetst aan de wettelijke criteria. Voorgesteld wordt positief te adviseren over deze aanvulling van het regionaal arrangement.

Inleiding

Op 25 januari 2006 is het Regionaal Arrangement Zuidwest-Utrecht ondertekend. Hierbij zijn alle scholen met VMBO in de regio betrokken:

- ◆ Oosterlicht College te Nieuwegein en Vianen (protestants-christelijk)
- ◆ Cals College te Nieuwegein en IJsselstein (rooms katholiek)
- ◆ Anna van Rijn College te Nieuwegein (openbaar)
- ◆ College De Heemlanden te Houten (open oecumenisch)
- ◆ Wellantcollege te Houten (algemeen bijzonder), MBO-school, onderdeel van Wellantcollege (samenwerkingsgrondslag).

Een de in de regio al zeer lang spelend knelpunt is het ontbreken van beroepsgericht VMBO in de gemeente Houten. In januari 2006 was de conclusie van de scholen in de regio dat er draagvlak was om ook in Houten met breed VMBO te beginnen, mits de levensvatbaarheid van de bestaande scholen niet in gevaar zou komen op zowel de korte als de lange termijn. Op basis van de toen beschikbare cijfers was er (nog) geen ruimte voor een gezonde, brede VMBO-vestiging in Houten in de opvatting van de scholen. Er leken voornamelijk niet genoeg leerlingen te zijn om de beroepsgerichte leerwegen zowel onderwijskundig als economisch overeind te kunnen houden. Bovendien zou een brede VMBO-vestiging in Houten de vestigingen van de andere VMBO-scholen in Nieuwegein mogelijk zeer kwetsbaar maken.

Wel was het mogelijk om afdeling VMBO – Groen te verbinden aan het Wellant College (AOC te Houten).

Ter informatie is het advies van februari 2006 bijgevoegd.

De aanvulling op het Regionaal Arrangement Zuid-West-Utrecht.

De scholen waren van mening dat 'VMBO-groen' beperkt VMBO is (één van de vier sectoren) en daarmee niet gezien wordt als beoogd einddoel van de regio. Het beoogde einddoel is nog steeds *'het realiseren van breed VMBO in Houten en er tevens voor zorgen dat er een voldoende gevarieerd en structureel interessant VMBO-aanbod is in de regio met levensvatbare vestigingen'*. Om dit te realiseren werd in 2006 besloten een nader cijferonderzoek te laten verrichten.

Dit onderzoek heeft geleid tot de conclusie dat het gezien de vereiste stichtingsnormen en levensvatbaarheid van bestaande scholen/locaties niet mogelijk is een extra locatie met breed beroepsgericht VMBO in Houten te starten. Tevens is helder geworden dat, gezien de ontwikkelingen in de regio, de urgentie tot handelen hoog is. Een aantrekkelijk VMBO in Houten zou ervoor kunnen zorgen dat (met name Houtense) leerlingen die nu naar buiten de regio wegtrekken in de regio gehouden kunnen worden.

Er is een nader onderzoek verricht om na te gaan of College De Heemlanden (Houten) samen met het Anna van Rijn College (Nieuwegein) vorm zouden kunnen geven aan een beroepsgericht VMBO in Houten. Uit dit onderzoek kwam naar voren dat verplaatsing van de afdeling administratie en de ICT-route vanuit Nieuwegein, aangevuld met de theoretische leerweg van De Heemlanden, de meest haalbare en wenselijke oplossingsrichting was. Deze optie is vervolgens door de scholen verder uitgewerkt in de volgende constructie.

Het Anna van Rijn College en College De Heemlanden starten gezamenlijk, op een nieuwe locatie in Houten, een school met VMBO-onderwijs. Het onderwijsaanbod op de nieuwe locatie zal, op basis van het uitgangspunt dat er geen sprake is van uitbreiding, maar van verplaatsing van het VMBO-aanbod, bestaan uit:

- De afdelingen administratie en het intersectorale programma de ICT-leerroute, verplaatst vanuit de locatie Harmonielaan van het Anna van Rijn College. De levensvatbaarheid van de locatie Harmonielaan wordt hiermee gewaarborgd.
- De theoretische leerweg van College De Heemlanden. Hiermee wordt een levensvatbare nieuwe locatie én een achterblijvende HAVO/VWO-locatie met een overzichtelijke schaalgrootte gewaarborgd.
- Op de nieuwe locatie zal ook de gemengde leerweg worden aangeboden.

De nieuwe locatie in Houten zal naar verwachting op 1 augustus 2009 starten met het eerste leerjaar en zal, als alle vier leerjaren zijn gerealiseerd, rond de 500 leerlingen hebben.

Beoordeling

Formeel gezien de bestaande wetgeving ontstaat er per 1 augustus 2009 een school met twee schoolsoorten: VBO en MAVO. De eerste schoolsoort door de ontkoppeling, verplaatsing en overdracht van de afdelingen administratie, transport en logistiek én het intersectorale programma de ICT-route vanuit het Anna van Rijn College. De tweede schoolsoort door ontkoppeling, verplaatsing en overdracht van de MAVO van College De Heemlanden. Naast de theoretische, kader- en basisberoepsgerichte leerwegen kan hiermee in alle beschikbare afdelingen/programma's tevens de gemengde leerweg worden aangeboden.

Genoemde ontkoppeling en verplaatsing voldoet aan de wettelijke criteria waaraan dergelijke aanvragen getoetst dienen te worden:

- Er is een substantiële relatie tussen de wervingsgebieden van de bij de constructie betrokken scholen
- Er vindt geen substantieel verlies van leerlingen plaats op andere scholen van dezelfde soort in de omgeving
- De gevormde school wordt op langere termijn bezocht door een aantal leerlingen dat in elk geval niet lager is dan de vigerende opheffingsnorm voor de desbetreffende school. Deze norm is 240 (VBO) resp 120 (MAVO), samen 360 leerlingen. De school gaat zo'n 500 leerlingen tellen.

De scholen binnen de regio van het Regionaal Arrangement zijn akkoord met genoemde constructie, ook met het eventueel daarmee gepaard gaand leerlingenverlies.

Met de scholen in de Betuwe, Koningin Wilhelmina College en Lek en Linge (beide te Culemborg), is op directieniveau overeenstemming bereikt over een convenant dat eventuele negatieve gevolgen van de start van de nieuwe VMBO-school in Houten afdekt.

Conclusie

Onderhavige aanvulling van het Regionaal arrangement is opgesteld in goed overleg met alle schoolbesturen. Zij hebben alle de samenwerkingsovereenkomst getekend waarin bovenstaande constructie om tot breder VMBO-beroepsgericht te komen is opgenomen.

Naar verwachting zullen er ook geen bezwaren komen van de scholen in de Betuwe.

Wij adviseren positief over deze aanvulling van het Regionaal arrangement. Met de besturen zullen we de afspraak maken dat minimaal één maal per jaar een overzicht zal worden verschaft over de stand van zaken.

NOTITIE ADVIES REGIONAAL ARRANGEMENT ZUID-WEST-UTRECHT
(Houten, Nieuwegein, IJsselstein en Vianen).

Inleiding

Om regionale knelpunten aan te pakken biedt de minister van OC&W de mogelijkheid om door samenwerking in een regio toestemming te krijgen voor het stichten, verplaatsen en/of omzetten van VMBO-afdelingen, voor het stichten van nevenvestigingen voor VMBO en het voor aanbieden van intrasectorale programma's, ook als niet volledig voldaan wordt aan wettelijke (stichtings)normen. Voorwaarde is dat aan de verzoeken om toestemming een integraal plan ten grondslag ligt: het zogenaamde Regionaal arrangement.

Het Regionaal arrangement is onderdeel van een bredere Regiovisie: met een Regiovisie wordt zowel een kwantitatieve als een kwalitatieve versterking van het VMBO beoogd: bevordering van innovatie en attractiviteit van het VMBO, afstemming met het vervolgonderwijs en het bedrijfsleven. Consequenties van de Regiovisie voor de infrastructuur van het VMBO worden uitgewerkt in het Regionaal arrangement: het is een samenwerkingsovereenkomst met een looptijd van tenminste vijf jaar tussen scholen met VMBO. De samenwerkingsovereenkomst moet gericht zijn op regionale versterking van het VMBO-aanbod in relatie tot het vervolgonderwijs en regionale economische en arbeidsmarktontwikkelingen. Bij de opstelling van de Regiovisie zijn, naast de VMBO-scholen, ook het vervolgonderwijs, het regionale bedrijfsleven en de gemeenten (onder andere in verband met huisvestingsconsequenties) betrokken.

Het Regionaal Arrangement Zuid-West-Utrecht

Voorgeschiedenis

In de regio Zuid-West-Utrecht (Houten, Nieuwegein, IJsselstein en Vianen) spelen de volgende problemen met betrekking tot het voortgezet onderwijs:

- ◆ de sterk fluctuerende leerling-instroom per school en in het verlengde daarvan de inefficiënte en kostbare planning van de huisvesting.
- ◆ de omvangrijke nieuwbouw in de gemeenten IJsselstein en Houten heeft een sterke toename van de schoolgaande bevolking tot gevolg, terwijl in Nieuwegein een stabiele ontwikkeling wordt voorzien. Volgens de wet- en regelgeving biedt de regio, met een doorsnee van 13 km, voor alle leerlingen bereikbaar onderwijs. Echter door de verschuiving in de bevolkingsspreiding is het geografische evenwicht, waarbij sprake is van de school zo dicht mogelijk in de buurt van de leerlingen, niet optimaal te noemen.

Dit uit zich o.a. in herhaalde aanvragen voor vestiging van VMBO in Houten en voor uitbreiden van het onderwijsaanbod in IJsselstein met een HAVO top.

Deze laatste aanvraag en het negatieve advies van de provincie daarover leidde tot het opstellen van de Regiovisie 2012 door de betrokken schoolleiders. De bedoeling was dat deze Regiovisie, uitgebracht in oktober 2003, door de betreffende gemeenten uitgewerkt zou worden tot een gemeenschappelijk huisvestingsplan, waarbij ook de genoemde wensen van Houten en IJsselstein een plaats zouden krijgen.

Deze uitwerking is niet van de grond gekomen.

Vervolg op de Regiovisie 2012: Regiovisie VMBO januari 2006

Toch bleef de behoefte om te komen tot beroepsgericht VMBO in Houten bestaan; de andere scholen hebben begrip voor deze behoefte en zijn bereid mee te denken over de mogelijkheden om beroepsgericht VMBO ook in Houten te realiseren.

Bij het Regionaal arrangement zijn alle scholen in de regio met VMBO betrokken:

- ◆ Oosterlicht College te Nieuwegein en Vianen (protestants-christelijk)
- ◆ Cals College te Nieuwegein en IJsselstein (katholiek)

- ◆ Anna van Rijn College te Nieuwegein (openbaar)
- ◆ College De Heemlanden te Houten (open oecumenisch)
- ◆ Wellantcollege te Houten (algemeen bijzonder), MBO-school, onderdeel van Wellantcollege (samenwerkingsgrondslag met een uitwerking per vestiging).

De gehele infrastructuur van het VMBO in relatie tot het vervolgonderwijs en de regionale arbeidsmarkt is in kaart gebracht. Op 25 januari 2006 hebben de vijf VMBO-schoolbesturen in de regio het regionaal arrangement ondertekend. Daarmee hebben zij zich gecommitteerd aan het oplossen van bovengenoemde problemen.

Infrastructuurafspraken in het Regionaal Arrangement

Belangrijkste uitkomsten regionaal arrangement

- Starten met VMBO landbouw en natuurlijke omgeving alsmede landbouw ISP in basis-, kader en gemengde leerweg verbonden aan de hoofdvestiging van het Wellantcollege te Houten. Ook vraagt de school aan LWOO onderwijs op deze vestiging te mogen verzorgen. Het samenwerkingsverband in de regio heeft over de aanvraag voor LWOO positief geadviseerd. (LWOO = leerweg ondersteunend onderwijs)
- Het intrasectorale programma Instalektro toevoegen aan de licenties voor het Cals College, vestiging IJsselstein.
- Starten met het experimentele programma Technologie in de gemengde leerweg op het Anna van Rijn College, vestiging Albatros.

Gezamenlijke afspraken van de scholen:

1. De scholen in de regio gaan akkoord met het op 1 augustus 2006 starten van VMBO in de sector landbouw onder de volgende voorwaarden:
 - a. Maximale plaatsing in het eerste leerjaar van het VMBO-groen in Houten van 65 regio-leerlingen.
 - b. Het Wellantcollege levert jaarlijks een analyse van de herkomst en doorstroom van de leerlingen.
 - c. Het Wellantcollege gaat meedraaien met de quotering met betrekking tot LWOO-leerlingen volgens de in het Samenwerkingsverband geldende afspraken.
2. De scholen laten onder gezamenlijke verantwoordelijkheid een onderzoek uitvoeren om het door de schoolleiders gedane cijferonderzoek te completeren en uit te breiden over een aantal jaren tot en met de aanmeldingscijfers voor het schooljaar 2007/2008. Op basis hiervan zullen zij een nadere analyse maken van te verwachten aantallen leerlingen, van de leerlingenstromen binnen en uit de regio en van de levensvatbaarheid van afdelingen en vestigingen.
3. Er vindt de komende vijf jaar gezamenlijke voorlichting en promotie plaats van de VMBO-beroepsgerichte afdelingen van de VO scholen uit de regio op Heemlanden en Wellant.

Men hoopt de komende jaren voldoende leerlingen te krijgen om ook op De Heemlanden te kunnen beginnen met beroepsgerichte leerwegen.

Beoordeling

Onderhavige Regiovisie met Regionaal arrangement is opgesteld in goed overleg van alle schoolbesturen. Zij hebben allen de samenwerkingsovereenkomst getekend waarin bovenstaande wensen betreffende infrastructuur zijn opgenomen. Er zijn derhalve geen bezwaren om deze wensen te honoreren.

Conclusie

Wij adviseren positief over dit Regionaal arrangement. Met de besturen zullen we de afspraak maken dat minimaal één maal per jaar een overzicht zal worden verschaft over de stand van zaken. Toekomstige aanvragen betreffende de infrastructuur van het VMBO zullen wij afzetten tegen dit Regionaal arrangement. Zolang aanvragen daarmee in de pas lopen is marginale toetsing voldoende.